

Ese de două ori în septembra: Joi-a și Dominecă; era cindu va prezintă importanța materialelor, va fi de trei său de patru ori în septembra.

Prețul de prenumeratiune.

pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
diumetate de anu	4 fl. v. a.
, patraru	2 fl. v. a.
pentru România și strainatate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
diumetate de anu	6 fl. v. a.

Invitare de prenumeratiune la

ALBINA

făzia politica națiunale pentru tōte interese romane.

Apropiandu-se anul nou 1872, „Albina“ are să intre în alu VII-lea perioadă alături de vîietie sale, luptându-si mai departe pentru sustinerea intereselor noastre.

Deschidem deci abonamentu nou, în condițiunile de pana acuma, adeca:

A) Pentru partile austro-ungare:

Cu 8 fl. val. austr. pre anul intregu, 4 fl. val. austr. pre 1/4 de anu, 2 fl. val. austr. pre 1/4 de anu.

B) Pentru România și strainatate:

Cu 24 de lei nuoi său franci pre anu, 12 lei nuoi său franci pre 1/4 de anu.

Abonamentele se facu său la poste, său la cunoscutii colectanti și corespondenți ai nostri, său de a dreptulu prin epistole francate și prin asemnate postali.

Rogăm a nu uită nici de făia umoristică „Priculiclu.“ Red.

— Pesta, in 18/30 dec. 1871.

Precum anunciaseram în numerul trecut, joi în 28 I. c. s'a cetețu cuvențulu de tronu, ambele case ale parlamentului central din Cislaitania adunându-se în sală tronului imperial, unde imperatul presentându-se cu o suita fără splendida, a fostu salutat cu vivate entuziasme; asemenea și imperatără a fostu intemperata cu eschiamatiuni frenetice. Cuvențulu de tronu a fostu bine-primitu, adese ori fiindu intreruptu de aplaște, și mai cu distingere s'a aplaudat pasulu, unde se dice că — poporale austriace sunt obosite dejă de cernele în privința dreptului de statu și dorescu pace și ordine.

Dupa cetirea cuvențulu de tronu imperatul și imperatără parăsindu sală, de nou se repetă eschiamatiunile entuziasme, și cu acestea s'au finitu ceremonie pompöze.

Dupa ce s'a finit ușoară acestu ceremonialu alături de cuvențulu de tronu, ministeriul cislaitanu numai de cătu a presentat casei representative a Reichsrathului unu ce mai reale, care e isvorul de viția a tuturor corporilor de statu, adeca — bugetulu pe anul 1872 pentru partea apusenă a imperiului.

Din acestu proiectu de bugetu vedem că cheltuielile statului peste totu reprezinta o frumosica sumă de 359.380,933 flor. era veniturile abia o sumă de 308.599,859 fl. prin urmare — deficitul pe anul 1872 se urca la respectabilă sumă de 50.781,074 fl. Frumosice prospecte — pentru speculantii din maria piata de bani, de ore ce aci e pre evidentu unu nou imprumutu de statu, unu imprumutu ce se să anuncia ca incercat de ocamdata numai in sumă de 20 milioane, sperandu dlu ministru austriacu de finantie, că va fi in stare a acoperi cealalta parte pre alte cai. Intr'aceea ministeriul cislaitanu a mai apucat a presentă senatului imperial și unele cereri de credite suplementari in suma de preste trei milioane, cu cari deficitul se va urca bine la 53 de milioane. Insa de spre bugetulu cislaitanu vomu vorbi în nrulu viitoriu desclinitu.

Senatulu imperială 'si continua rapeda activitatea sa pentru necesitatile guvernului; cu ajutoriu aristocratilor poloni votădă in fuga tōte cere gu-

vernului; elementele si poporale necegite si nemultiamite nu sunt de facia, si asia dnii nemti si lesi lucra dupa draga vōi a loru ne-impedecati de nime. Astfeliu se fericescu tierele si poporale in Austria! —

De cătu de dragulu de elu, parlimentulu nemtiescu alu Austriei, multu mai multu ne interesédia opinionea publica la noi, de incercarile ce de trei-patrui dile face dlu ministru-presedinte ungurescu contele M. Lonyay, pentru d'a complană cu partit'a croata națiunale, diferintele constituționale escante intre Ungaria si Croatia.

Este lucru cunoscutu că, partit'a națiunale din Croatia, carea reprezinta poporulu si adeveratele interese ale a-ceilor tieri, n'a participat la incheiarea pactului de uniune intre Croatia si Ungaria, a acelu pactu, pre care l'a incheiatu cu dnii magiari de la potere, o clica egoistica, redicata la valoare, prin fortia si maiestria, chiar de insisi dnii magiari, ba că acea partita națiunale, afandu-se in minoritate, a parasit u cu protestu diet'a de atunci a Croatiei, si s'a retrasu in passivitate.

La alegerile noue de estu-timpu, partit'a națiunale si-a inordnatu tōte poterile si prin lupte si sacrificia mari, a reesitu in mare majoritate. Conte Andreassy a credutu a poté moia si paralizat acesă majoritate prin amenarea repetita si nejustificabile a dietei; in fine elu a parasit terenul, lasandu descurcarea invenientei cestiuni — succesorului seu, c. Lonyay. Acest'a, apucandu frenele guvernului, a totu asteptat ca dōr' se vor apropia de elu croatii malcontenti, si vediendu că nu se apropia, ca omu inteleptu a luat elu iniciativa si a invitatu de a dreptulu pre cătiva corifei pentru consultatiuni la Viena, unde dupa mai multe intelniri si schimbări de opinii, luerulu să fia ajunsu dejă pana acolo, in cătu corifeii croati să fia cerutu si primitu formale mandatul de la colegii si consocii loru din Zagrabia pentru a pactă, si — astazi-mane pactul să fia aproape de incheiare chiar sub egida MSale Imperatului.

Despre conditiuni cercula diverse versiuni, adeverulu genuinu insa nime nu-lu scie; nōa ni ajunge atât'a: a) că pactulu său legea de uniune are să suferă schimbări in favorea națiunei croato-serbe; b) că dnii magiari sunt gat'a spre acést'a si se tocmescu chiar cu acei barbati ai Croatiei, pre cari mai ieri ii numiau essaltati, si ii proscriau ca pre nisice agitatori criminali!

Multe, fără multe si folositorie potu să invete din acestu eclatante exemplu barbatii nostri națiunali, si adeca — atât' cei-ce s'au ingagiaturi in taber'a guvernamentală, cătu si cei-ce mai au inca tari'a de sufletu d'a apartenie oposiției națiunali.

Pentru unu poporu nedreptatit, apesatu si desconsiderat, nu există modu de scapare de cătu — prin resistență, prin nutrirea spiritului de oposiție, prin respandirea nemultiamirei si combaterea pre facia a measurelor apesătorie. Cine acést'a nu pricepe, seu care poporu n'are resolutiunea si curajul d'a adopta si d'a practisă acést' resistență, — acel'a este de lasatu jurnalui, este perduț pentru viția si libertate!

Noi nu potem de cătu să ne bucurăm de o impacatiune sincera, fratișca, pre base solide, intre Ungaria si Croatia, si noi suntemu convinsi că, succedendu acést'a, indata ce să a nōstra

natiune va fi in stare a dovedi destulă firmitate de caracteru națiunale, destulă de poterica resistenția națiunale contra legilor si mesurelor reprimătoare ale domnilor stepanitori, acestia si de noi se vor apropiā, si cu noi se vor impacă — ca frati adeverati. Acést'a este logic'a politica a lucrurilor! —

Unu incidente fără caracteristicu merita a însemnatu la acestu locu. Dlu c. ministru-pres. Lonyay se candidase de deputatu in cerculu vacante de S. A. Ujhely, in loculu predecesoriului seu J. Andrassy, dar — ce se vedeti! dupa tota trud'a, influența si cheltuiel'a, partisani sei trebuira să se convinga că — nu eră speranța d'a rees. Ce face deci poterul d. min.-presedinte? Elu se adresă, firesc prin omenii sei, nemtilor din Versietiu, unde asemenea loculu de ablegatu se află vacante si — pre aceasta indata ii gasi gat'a, cari mai atrageau in parte-si si pre alegatorii serbi coruptibili, peste nopte victori'a contelui Lonyay fu asecurata, elu devine alesu cu mare majoritate!

Intr'aceea totu nu depusese speranța nici pentru S. A. Ujhely; candidatiunea sa fu sustinuta si aci si sforțiarile indoite, pentru că — firesc triumful să-i fia cu atât' mai mare. Dar aci DSA fece fiasco, remase in minoritate, invinsu in partea oposiționalulu Matolay. Dlu Lonyay se numera intre cei modesti, si asia

va avea s'o mai patiescă adese ori. In comisiunea initiativa a Adunarii națiunali din Francia, dlu Thiers a tenu unu lungu si memorabile discursu in favorulu mutarii guvernului la Parisu. — Guiraud a combatutu propunerea lui Thiers afirmându că — dorere — caderea Franciei nu se poate impiedecă prin mutarea resedintei Nega apoi că Adunarea națiunale in Parisu ar fi asecurata contra rescolarii masselor. Déca administratiunea in Versalia are a se lupta cu multe dificultati, regimulu să resiedă in Parisu. Adunarea insa să remana in Versalia. — Deputatulu Valvandy e contra acestor desfasiură si negă posibilitatea, d'a desparti adunarea națiunale de regim. Buisson se alatura parerii antevorbitorului seu, in acelu intelepusu insa, ca regimulu si parlamentulu să remana in Versalia. Insira motivele cari sgu-duiesc increderea in poporatiunea din Parisu, nu crede că Parisulu, de candu s'a facutu cetate, poate remană focariul vietii politice. — Voin este de opinione contraria. Mai nainte de totu — dice — trebuie să indreptăm moral'a Parisienilor, acést'a insa se poate face numai prin esemplulu suveranului seu presinte, adeca a Adunarii națiunali, si pledédia cu multa energie pentru Parisulu pericolitatu in drepturile sale.

Intr'aceea inflacaratulu si ingeniosul patriotu Leone Gambetta, vediendu apucaturele, intrigile si tendintiele monarchistilor, cari conspira cu majoritatea coruptă a Adunarii națiunali pentru a reinstala fatal'a monarchie, — in sieintă din 26 dec. a clubului republicanilor radicali, prezentă o motiune, conform careia Adunarea națiunale să se disolve, depunendu-si deputatiile mandatelor in manele națiunei care ii-a alesu. Prin acesta motiune, motivata si recomandata prin unu discursu fulminante de marele oratoru, ilustrulu patriotu vre să previna infamele tendintie ale Orleanistilor d'a restaură monarchie cu ajutoriului maioritatii demoralizate a parlamentului presinte, si vre a scapă in fine biț'a tiéra din tristă

Prenumeratii se facu la toti dd. corespondenti si nostri, si de-adreptul la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea său "speditură"; cate vor fi nefranate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cătă 7. cr. de linia; repetările se facu cu pretiu scadintă. Pretiu timbrul cătă 80 cr. pentru una data antecipa.

ALBINA.

si deplorabila stare in care se află astazi Francia. —

Situatiunea in Spania — dice diurnalul „L' Argos“ — e forte seriosa, crisea la punctul de culminatiune. Dinastia e perduta — adauge moderatulu „Tiempos“; — monarchulu revolutiunari nu e incunguratu de nici unu elementu, ce i-ar poté aperă tronulu. — „Esperanza“ eschiamă: „Toti ne semtimu indemnati, a suatu pre Don Amadeo (regele), să se întoarcă la Italia. Asemenea limbajul intrebuintădă si celealte foi spaniole, pana si foile italiane 'si sprima temere, că regele Amadeu a apucat pre-o cale periculoasa, si Ddieu scie ce sorte mai poté avea bietulu de elu.

Cuvențulu de tronu,

eu carele MSA Imperatorele Austriei, joi-a trecută inaugura solenitatea deschiderei nouului Senat imperial, intre impregiurările de facia ale politicei austro-unguresci, are o însemnatate si merita o atenție si apreciire desolinita.

Cuvențulu de tronu, desă se pronuncia prin gura M. M. M. lui, său de a dreptulu in numele M. M. M. lui, dar fiindu că dupa spiritul patruzitarii lui acel'a cuprinde proprietatea program a guvernului de la potere, el este si cu dreptu cuvențu trebuie să fia obiectul alu crizei libere.

De aci dej. nōi foile guvernali si-au pronunciati judecătă, firesc in celu mai mare gradu laudatoriu si aprobatiora — a supr'a discoursului imperatescu de joi; asemenea foile oposiționali dejă si facera criticelor loru, unele mai multu, altele mai putinu line si atacatorie.

Venim deci si noi la rândul nostru a ni imprimi a nōstra detorintia diaristica facia de amintitulu discursu de tronu, din alu nostru cunoscutu punctu de vedere, adeca din punctul de vedere alu unei națiuni indigene, străvechi, de preste trei milioane de suflete, carea este suspusa la tota sarcinela de statu in cea mai deplina măsură, dar lipsita in faptă de tota drepturile si avantajele națiunali, si prin intriga si sila, pretotindeniă dripița la pamentu.

Premitemu mai antaiu de tota observatiunea nōstra, că acestu cuvențu de tronu s'a rostitu de Maiestate naintea unei adunari, mediocite prin cele mai nemoralii si violinti influinte oficiale, influinte ca si cari abia s'au mai pomenit cindu-va in viț'a parlametaria, influinte si uneltri cari, celu putinu dupa reporturile directe si găinute ce avemu din Bucovina, se asemena ca ou cu ou celor ce s'au esseritati de barbarismulu ungurescu prin comitatele nōstre cu ocaziunea alegerilor municipali, cari mare parte nu fusera de cătu scandalose caricature ale dreptului si libertatii de alegere. Si asi se vede, că moral'a si onorabilitatea stepanitorilor nostri, cu dlu conte Andreassy a trecutu, s'a straplantat si din colo de Laita.

Să vedem acuma, in ce limba vorbesce MSA, parintele tuturor poporilor din Monarhia, catra acea adunare; să vedem, pana in cătu cuvintele Monarchului corespundu adeverului faptie, pana in cătu domni ce, din incredere Imperatului, punu in lucrare intentiunile acestuia sunt slugi credintiose sau mintiușoare si insielatorie ale stepanului preșinalu?

Nu ne vomu opri la pasajiale putinu insenrate, ma nici nu vomu atinge locurile comune, cari in tota discursurile de tronu sunt totu acele, cari atingu legalatiunea si administratiunea ordinaria si nici nu sunt calificate d'a incalzit, nici d'a reci pre nimenea; ci — ne vomu ocupă mai vertosu de cele ce ne atingu la inima si ni alarma atenția si conștiința; acestor'a ni vomu permite a adauge reflexiunile noastre.

„Petrus de dorință-de-a cascigă pre tota naționalitatea imperiului meu, pentru o

priiciosa partecipare la vieti a comuna constitutiunale, de repetite ori n'am pronunciatu gat'a, d'a essaminá ori ce pretensiune redicata cu bunavointia, mi-am pronunciatu plecatiunea, d'a accordá — cu consentiul Senatului imperiale — extremele concesiuni, compatibili cu unitatea de statu; dar n'am fostu in stare a introduce ofta a pace interna.

Acestu pasagiu guvernamentalii ilu tienu de limpede si sublimu, — noi — cu mare dorere ilu recunoscemu de o mistificare de cele mai triste!

Constitutiunea — din colo s'a octroatu prin nemti, tota in favorea loru eschisivu; din coci ea s'a croitu prin domnii magiari, numai pentru sine, si — ori ce si ori cate incercari ale poporalor nedreptatite pentru modificarea legilor unilaterali, intru favorea loru, pre cale constitutiunale, au fostu pururiá respinse — din colo de germanismulu, din coci de magiarismulu, redicatu la potere prin maestria si prin fortia fisica. Acestea sunt sapte cunoscute, nenegabili, si facia de acestea, frumósele cuvinte ale Monarchului se sbârzescu la nimic'a, devinindu o ironia amara, calificata numai d'a amari si indigna inim'a bietelor popora apesate! De impacatiune, multiamire, supunere — intr'astefeliu de impregiurari nu poate se fia vorba.

„Regimulu meu, compus din barbati precari increderea mea i-a alesu din mediulocul DVostre, recunosc de prim'a sa problema, a consolidá statul publicu de dreptu dupa constitutiune, si a cascigá legii supunere neconditiunata in tota sferele vietiei publice. — Implinindu-si liniscitu oficiulu seu, elu va lucrá, ca constitutiunea se prinda radcene poterice si prin continua desvoltare se aduca fructe manose.“

Acestu pasagiu este celu mai aplaudatul de germanii centralisti si de dualistii nostri. Firesco; caci — dupa cum intr'adeveru stau lucrurile, ce alt'a cuprinde elu, de catu comanda de la inaltimia tronului ca — toti cetatiunii si tota popórala au se se supuna, macar se se franga, sub despotismulu — din colo nemtiescu, din coci magiaru, octroatu si sustinutu cu tota poterea Monarchiei!

Legă si constitutiune este in Austro-Ungaria — nu ce se impare dreptu si bine poporalor, ci aceea ce au decretat de sine si pentru stepanirea loru eschisiva domnii nemti si unguri; acestei legi si constitutiuni supunere órba, acésta este vieti a legale si constitutiunale ce se ofere, nu, nu se ofere, ci se impune popóraloru! Acésta este dreptatea si libertatea nostra!!! — Multiamiu pré frumosu!!

MSa recunoscce in facia lumei ca si-a alesu regim dintr'o clasa si natiunalitate, din tre nemti dualisti-centralisti, cari sunt numai o minoritate in statu; si totusi acestu regim are de prim'a problema, a cascigá legei supunere neconditiunata! Acésta sémena cu absolutismulu si terorismulu oligarchicu ca unu ou cu altul; si acésta are se aduca fructe manose!!!

Astefeliu consulta domnii stepanitori pre MSa, monarchulu nostru, parintele popóralor, chiamatu de provedintia d'a fi iubitoriu si dreptu catra toti de o potriva! — Vai tie Austria, la ce rea si nemorală doga si ajunsu!! —

„Intru cátu specialele referintie ale Galatiei receru o desclinita consideratiune in legatiune si administratiune, regimulu meu este gat'a a dà mana de ajutoriu, ca dorintiele afermate in sinulu representantiei imperiale, intre marginile unitatei si potestatei intregului imperiu, se se imprimésca si astfeliu acésta cestiune se se resolue definitivmente.“

Este cunoscute ca necoribili aristocrati poloni din Galitia sunt virtuosi intru apesarea poporalui si celui polonu, si mai vertosu acelui rutenu, si intru tienorea lui in orbia; numai aristocrati magiara poto rivalizá cu aceia; — acci aristocrati galitioni pentru aceste „speciale referintie“ trebue remunerati, firesce numai pre catu densii sunt unele bune si neapera tu trebuintiose ale centralistilor nemti. O se vedem ce va se mai aléga si d'acésta de atâtea ori prochiamata multia mire si complanare definitiva.

De aci in colia discursulu de tronu amintesc despre planulu d'a aseturá Senatului imperiale o deplina nedependitua prin alegeri directe, despre tendintia guvernului d'a prepara căile pentru intruparea ideiei austriaco de statu, — dora germanisarei din colo de Laita, in tocmai precum se magarisédia oblu din coci.

Vorbesce apoi despre instructiunea pu-

blica, pe care o numesce „conditiunea esentiale a inflorirei si prosperării comune“; — dar totu asemenea vorbescu si dnii stepanitori ai nostri de din coci, insa de o adeverata instructiune si luminare publica, in propri'a limba a popóralor, — nu vor se scia nemica! Astfelui are si fia probabilitate si din colo; celu putien instructiunea, mai tota germana, in Bucovina cea romana, si inca pre spesele fondului religiunarii romanu, detinutu cu fortia fisica si fora totu dreptulu in servitutea nemtilor din Viena, ni da destula causa d'a crede acésta. — Si apoi o astfelu de Austria ni se prochiamaa ca statu de dreptu si de cultura! Domne apera si feresce pre tota lumea de atare dreptate si cultura!!

Celealte se referesc la completarea legilor private prin reforme, la bugetu si indemnitate, la imbunatatiri in armata si a stărei clerului si functionarilor subalterni etc.

In fine, MSa binevoiesce a-si sprime regratele sale pentru ca „o parte a poporatiunei refusa a pasi pre terenulu, pre carele singuru numai se poate efectua o contielegere. — — —“

„Poporale Austriei sunt obosite de cert'a pentru dreptulu de statu, ele insetosiedia dupa pace si ordine, pentru ca se se poate bucurá de drepturile, ce 'constitutiunea li da tuturor in mas mesura si spre acelu scopu, ca in conlucrare fratiésca se imprimésca cu totii marea missiune a Austriei. — — —“

„Usteneleloru nóstre impreunate va succede a completá marele opu, inceputu de predecesorii mei, alu unirei tuturor popóralor Austriei! — — —“

Multa ironia, si cate cuvinte, atate loviri de morte se cuprindu in aceste pasagia pentru bietele popóra negermane!

Nu scim, deca MSa, candu a pronunciatu aceste cuvinte si va fi adusu a minte de — dulcile si parintescile sale recunosceri, facute acum cátu-va ani natiunei romane din Transilvania, séu măcar de — acele recunosceri de adeveruri natiunale si morale, ce abia cátu-va luni mai n'inte, cu atât'a marinimitate fece natiunilor si tierilor prin rescriptul catra diet'a din Praga! Ce cu totalu altu tonu rostiu atunci limb'a si inim'a parintelui popóralor!!

Stam ammortiti in facia acestei indeote si indoioase morale. Domnilora, ni-eti furatu pre imperatulu; dati-ne indreptu pre Imperatulu, pre parintele nostru! — Ce ati facutu din elu?! —

Eca discursulu de tronu. —

Politica magiara facia de na-tiunalitati.

Valurile, ce au pusu in miscare in diariistica magiara intercalitatea si reflexiunile dlui Babesiu in privint'a instructiunei publice a poporalor nemagiare ale patriei, au fostu atâtu de multe si poterice, in catu ar trebuu pentru unu lungu timpu se ni implemu tota colonele Albinei spre a le poté reproducere cu de amenuntulu naintea publicului nostru. De aceea ni-am propusu a luá cunosciuntia numai despre cele mai insemnante, din organele principali, si si acésta — unde se poate — presecurtandu.

Dupa-ce mai de unadi reproduseram si glosaram bruta si putien politicos'a vóce din „Ellenor“, venimus acum la „Pesti Naplo“, organulu lui Deák si alu partitei sale, si apoi pre scurtu si la „Hon“, organulu mai moderat al stangei centrale. Aceste foi treceu de forte sobrie, de foi ce rumega bine ce dicu, si tocmai de aceea de — forte politicose. Deci espreptatiunile loru merita cu atâtu mai multa atentie.

„Pesti Naplo“ din 21 dec. nr. 293 seria intr'unu articolu capitale, precum urmádia:

„In politica Ungariei, de la contele Széchenyi in coci, mereu a dominatua acea ideia cu deplina resolutiune, ca bas'a esistintiei, desvolatiunei si prosperitathei acestui statu, nu poate fi altu-ceva, de catu — natiunalitatea magiara, care a creatu Uugaria si a sustinutu aproape unu restimpu de un'a misia de ani. Conte Széchenyi adese ori a accentuatu cu caracteristica sa pasiune — in celebrele sale opurii agitatorie — acelu principiu fundamental, ca noi nainte de tota trebue se mantuim si se asiguram multu periclitat'a esistintia natiunală a rasei magiare, de ore ce — precum dicea — libertatea perduta ér se pote cascigá,

natiunalitatea perduta insa — nici odata.¹⁾ Acésta convictione s'a intiparit u pre adencu in inimile milionelor de cetatiuni si a servit de indreptarii tuturor acelora, cari si au consacrato vieti a pentru ideia statului magiaru, individualmente apartinendu ei dupa limba ori-carei natiunalitati.

Caci toti au fostu petrunsi de unulu si acelasi consemtiemntu, ca in acésta patria numai sub devisa acésta se poate invinge,²⁾ si ca insesi celealte natiunalitati convietuitóre in acésta patria, deca ar incetá se conlucre in interesulu patriei comune, sub natural'a egemonia a natiunei magiare, carea nu li suprime vieti a loru individuale-speciale, in casulu celu mai bunu ar servi de atomi fora de vietia unui nou corpu de statu ce s'ar formá, ér spre formarea unui statu separatu pentru fiecare, — ele nu sunt capabili.³⁾

Carapterulu politicei magiare, remarcatu prin cele amintite mai susu, o parte a barbatilor politici magiari numai de atunci au inceputu se-lu nega, de candu si au pusu de principal'a tendintia a luptei loru orbe: ca se atace mereu pactulu legatu cu Austria.

De la pactulu din 1867 in cotic intempi-namu acea enigma neesplivable, ca ras'a magiara, care si fora de acésta nu e numerosa, s'a stasiatu in doua partide, si o mare parte, despartindu-se de fruntea natiunei, si perde timpulu cu atacarea partei celeialalte.

Stéu a conductoria de mai nainte a politicei nóstre, ideia a natiunalitati magiare, de atunci in cotic forte multu s'a intunecat.⁴⁾ Cestiunea principale a politicei opositiunali (a stangei) nu e aceea: ce e utilu, ce e daunosu pentru natiune, ci aceea: ce poate ajutá parti-de din stang'a ca se vina la potere si ce poate stricá parti-de din drépt'a!⁵⁾ Acésta intunecare a conosciuntiei magiare in partea stanga, mereu ni presinta direptionile cele mai selbatico. Numai acésta orbire a partidei din stang'a ni poate esplica aceea, ca opositiunea magiara a potutu se aplauda aceea vorbire a lui Alessandru Mocioni, in carea cu ocasiunea desbaterei causei municipalor, cu multa energia, cu mare desteritate a atacatu pana in fundamento unitatea nostra parlamentaria din punctul de vedere reactiunarii natiunalu-federalisticu⁶⁾

„Numai passiunea de partida a opositiunei, care respinge patriotismulu, ne-a potutu face se intielegemu, cum s'a potutu intemplá aceea. ca opositiunea magiara a invitatu pe partid'a lui Strossmayer si Mrazovics se se prezinte in diet'a magiara, ca unindu-se la oalta se trentescu acelu guvern, care a redescoputu esistintia de statu a Ungariei din agonia mortii. Numai deca vomu ave in vedere, ca centralul din stang'a si-a pardutu totu instinc-

¹⁾ Acésta pre scurtu va se dica: pre teritoriu coronei unguresci, nu poate fi nici vorba de alta natiunalitate, limba, cultura, de catu numai de cea magiara; tota celealte popóra au se deservésca acesteia spre redicare si in-tarire. Adeca: aci magiarulu este domnu, ceia liti sunt supusii lui, slavii lui. Red.

²⁾ O falsifieare colosală a istoriei, prin carea tindu astadi domnii a amagi lumea si specialu pre popóralie nemagiare. Adeverata istoria ni aréta, ca — nici nu s'a fundatu, nici n'a existat in Ungaria statu magiaru si natiune magiara; ci s'a fundatu si a custatu aproape 900 de ani o Ungaria aristocratica, carea adese ori atâtu de putinu era natiunale, in catu cei de frunte mătadori ai ei nici nu sciau limb'a magiara, ér de cultivatu n'cultivá nimenea. Concedem, deca ca aristocrati'a, ca despotismulu, ca dreptulu pumnului sunt istorice la noi; — deca vreti, concedem si aceea ca, acelu despotismu si brutalismu si intemeiatu si sustinutu pana astazi tiéra — in jugu si orbia: nici candu insa ca — natiunalitatea magiara ar fi creatu si conservatua Ungaria. Red.

³⁾ O fabula unguresca, forta de nici unu intielesu, séu de celu mai miserabilu intielesu, tocmai casi cum ni-ar dice dnii magiari: voi nu suntem buni de alt'a de catu se ni serviti noa si se fiti mistuiti de noi! — Este pentru ca se ni insufle misleitatea d'a nici nu mai incercá se ne aperam. Tare insa se instéla domnii magiari. Red.

⁴⁾ Oblu esu dnii pre facia cu recunoșciint'a ca, partidul dualisticu cu Austria este de a dreptulu spre spesarea si impedirea culturei si desvolatiunei natiunilor nemagiare. De aci imputatiunile cele grele stangei ca — cum de nu pricepe ea acésta, candu corifei popóralor o pricepu atâtu de bine! — Red.

⁵⁾ Ai auditu, lume draga: democratia cea adeverata, pre care dd. magiari pana mai ieri o portau in gura cu atâta ostentatiune, acum de candu ei se fecera stepanitori despoti, de o data deveni „punct de vedere reactiunarii natiunalu-federalisticu! — Oh, oh, ce ciarlatani!! — Red.

⁶⁾ Adeca: cei ce cu seriositate si sinceritate si iubesc sangele si se lupta pentru drepturile egale. Renegati sunt fintie — despectate, dar bine suferite si remunerate. Red.

tulu pentru interesele natiunalitati magiare, nu mai atunci vomu pricepe, cum a potutu se salu-te cu ostentatiune planurile lui Hohenwart si articlii fundamentali ai boemilor, cari cu securitate matematica trebuiau se conduca la sfasirea statului magiaru si la nimicirea stării actuali a rasei magiare.⁷⁾

Déca am poté discutá seriosu cu pasiunea de partida si cu cei ce sunt aprinsi de dorul ferbinte de-a veni ou ori ce pretiu la potere, am intrebá pre conductori opositiunei magiare: ore ce am pechatuitu noi, de voi ne priviti pre noi, si numai pre noi de inamici ai patriei? Si ore n'aveti ochi de a vedé si urechi de a audi că, — déca pre noi ne credeti atâtu de depravati — se observati si aceea, ca acésta patria si natiune mai are inca si alti inamici, adeca inamici de aceia, cari n'au de ougetu se lege unu pactu onorificu cu dinasti'a si Austria pentru asecurarea esistintiei statului si deca li-ar fi cu potintia, la momentu ar voi se impariesca in bucăti pamantulu din care au formatu stramossii nostri acésta tiéra, si li-ar placé se des strainilor mosi'lui Arpad, a lui Ludovicu celu mare si a Corvinilor.⁷⁾

Partid'a drépta a comitatului Pesta, in proclamatiunea sa, intre altele a atrasu atentia alegatorilor si la aceea, ca se intrebbe pre corifeii din stang'a: „ore in care parte occupa locu Babesii, Mileticici si toti ceialalti contrari ai esistintiei nóstre natiunali?“⁸⁾

Ce a respunsu la acésta partid'a stanga? Departe de a respinge solidaritatea moralu cu Mileticescii si cu Babesiescii, tocmai din contra in principalulu loru diariu „Hon“, din covenit in cuventu diou că: „Aceia nu sunt contrarii esistintiei nóstre natiunali, ci ai guvernului. Serbi, romani, croatii etc. pre bucurosu ar fi in fratiatate cu noi, déca ar poté avea speranta, ca pe langa politic'a guvernului actuale e possibile o asemenea fratiatate cu noi. Déca guvernului ar fi in stare se li permita o asemenea posibilitate, atunci de sigura Mileticescii si Babesiescii ar ocupá locu acolo in drépt'a. Guvernului insa i mai place se ai ba in intrulu monarhiei Santului Stefanu inamici, deca frati.⁹⁾

Suntemu de acea firma convinctiune ca, la cetera acestor orduri, multi dintre opositiunii magiarii, caror' inca nu li-a amortitua conosciuntia natiunale prin spiritul passiunei de partida, vor elatina din capu.

Acésta fraternisare cu agitatorii remarcati, acésta atietiare a natiunalilor esagerati in contra guvernului, celu putien e forte suscipioasa. Serbi, romani (se intielege ca cei esaltati¹⁰⁾, de ore ce numai despre acestia e vorba) dupa cum ni spune „Hon“, pre bucurosu ar fi in fratiatate cu noi, déca ar poté spera, ca pe langa politic'a guvernului ar fi possibile o asemenea fratiatate. Ore cugetat'au cei de la „Hon“ cu tota seriositatea a sup'ra acelei intrebari, ca — de ce nu e possibile, ca pe langa politic'a guvernului actuale se ni sia frati serbi si romani cei esaltati?

„Óre intr'adeveru crede, ca guvernului atâtu de straordinari e batutu cu leuc'a intr'o urechia, ca — in contr'a datinei tuturor guver-

⁸⁾ Mai chiaru nu se poate vorbi. Adeca: interesulu magiaru de esistintia, nu poate suferi dreptate pentru celealte popóra, ci pretinde chiar mortea acelora! Si apoi magarii vréu se aiba viitorul loru! — Vai de viitorul loru!

Red.

⁹⁾ Adesta frumósa si gentila calumna se face barbatilor natiunali, creditiosi sangelui seu, pentru ca si nu se pléca se si-lu vinda, ci lucra a-lu salvá de vampirii magiari! — Red.

¹⁰⁾ Eca omenia, morală, patriotismu, sinceritate si seriositate magiara si guvernamentale Babesiu de atâtea ori li-a spus curatul si limpede, precum a nume li-a tocant'o la discussiunea a sup'ra Franciei Mei domini magiari, dar cu multu mai sincer si intim mi iubescu natiunea mea, de catu se n'fiu ingrijit da natiunea magiara, forta de carea oca romana tocmai asiá de sicura este perduta, ca si cea magiara forta de oca romana! Dar mai omeni buni tocmai de aceea romani buni atâtu de multu se turbura si se indigna de pe catel'e vóstre caci vi vede alegarea spre perire, ce este oca mai mare nefericire pentru romani! — Astefeliu cugeta si vorbescu contrarii de morte ai esistintiei magiare! — Red.

⁹⁾ Se bagam sém'a, ca dreptu si intielegiesca a vorbitu atunci „Hon“, ocajuiunalminte, candu i-a venit astefeliu la socotela, si — ce infamii se spriama ér ocajuiunalminte, alta data!

Red.

¹⁰⁾ Adeca: cei ce cu seriositate si sinceritate si iubesc sangele si se lupta pentru drepturile egale. Renegati sunt fintie — despectate, dar bine suferite si remunerate.

Red.</

— pe teritoriul tării mai multă voie să se înămici, de către frați? !

Se binevoiescă și credere diaristă, Hon^a, și înțelesul nu e atât de scurt la vederi, nici nu e atât de nevoie, ca să nu vădă acuzații învălirea numerului aderătorilor săi și partidă. Însă de către ar binevoi să lucreze mai cu seriositate, și onerabilită noastră neglijată poate prinde cale, pe lângă politică guvernului exaltatii naționale și aceea nu pot fi în frăție cu noi, pentru că această și pretul frăției pretind astfelii de precesență, curunt incompatibil cu politică a partidă din drăptă. ¹¹⁾ De ar fi numai partidă din drăptă lui Mihetici Voivodina serbescă, era lui Babesiu și consiliilor Dacoromania, ¹²⁾ aici firescă și ar fi cei mai buni amici; și că pe lângă totă aceasta totuști nu ar vota cu partidă guvernă, caușă ar fi numai iecă, că — nu ar mai fi locu, unde să votise domnii această împreună cu noi, ne mai avându unu parlament magiar.

Partidă în drăptă forță bine scie — și nu înțelesul să se caușă, pentru că se filii, ca exaltatii naționale să ocupă drăptă. Prătine scie partidă icoale fractiuni s'ar potă casigă prin te conceștiuni; însă de ore ce acăstea politica și identica cu desmemoriul tării, partidă din drăptă nu a initiată cochetarea viciosa a oposiție eleminte periculoase. ¹³⁾

ea, pentru că să-si întărescă tabăra ca să mai slabescă partidă din rădeaua a urmată tactică contrari sunt neamici essintării noastre naționale guvernului, — acăstă li-a fost deviză, prin carea să nisuită să amuncescintă magiara a aderătorilor lor. ¹⁴⁾

și naționali firescă au risu la acăsiu de nebună opoziție magiară, cari nu pre avemă gustu să se păstreze noi atâtă nebunie, forță ne iudeindu acea lipsă de conștiință politică demonstră în atitudinea oponitării politice destruktive a corișorilor naționali!

În acestea nu vor reflectă spre a ne corparea opoziție, că opoziție i se să cochetă cu matadorii naționale ce chiar pentru că e opoziție, nu în aceea situație, că să fia silita a-i. Da, din, însă drăstări ati uitătă acăciile nutrită prin atitudinea dubioasă, din dia în dia se mai mărescă, și stadii de numai speranță, mană potă fi une politica, poimane era unu tacendoriu, care potă fi aruncătu de nu unu erostratul drăptă pe sacrul edpatrii noastre! ¹⁵⁾

adătu marturisire?! Națione române și pană la Mare-a-negru, audi se năsă dă organul guvernului magiară romani anteluptători, pre cari îi nusaltati?! Ecă egoismul și ambiciunatul lui Babesiu, Moioană, Borleas etc.

Red.

Se demasca ciarlatanii și denunțații. Programă partidei naționale și ai deputaților naționale, este prăbucă, și în aceea nu se află urma și unu "Voivodina" și de vr'o "Dacorom", sunt însă preciseate ne-apărătoare de esintă și desvoltarea națională. Jangă cari tocmai ar încape totă națională intr'unul și același parlamentă chiar ungurescă. Dar domnii steppă precum se arată mai susu, tocmai cale de victie și de desvoltare națională le poporului român!

Red.

aceea recunoașterea și satisfacția și denunția și calumnia miserabile.

Red.

nobleții loru denuncia pre iosityi ai loarei naționale loru. Frumosă omene!

Red.

Obiectul să spunem că — totă aceasta insinuantă nisco imaginativă foră cea mai putință. Nișă o data de aproape cinci ani, națională n'a pactat cu opoziție, carii con-

¹⁷⁾ Repetăm că dnii de la „P. Napló" mistifică reu și — dora din adiutor. Noi de o sute de ori am spus că: partidă stăgei centrale începătă putință speranță și insuflare de către chiar cea guvernamentală. Nu pre vr'o partidă magiară se basădă speranță noastră, ci pre semnifică și conștiință de dreptate a causei noastre; acestu semnifică și acăstă conștiință sunt cari ni dau putere în luptă, și cari nu ne vor parăsi, pre cătu timpu vomu crede într'unul Dăiu, mai poteriu, mai intelectu si mai drăptă de cătu toti domnii si tiranii lumii!

Red.

Un acăstă cumplită temere în spinare, și juri totu mai credu într'unu viitoru apăsă și naționali loru?! O spunem cu totă temere și o mintu, său credință a serăla loru în viitoru e o nebunie negră, și tu însă portarea loru facia de noi din colosale!

Red.

Dvăstre nitati aceea, că totă agitația din speranță, și numai din acestea și ie nutrimentul său nedescrivăbil; uitati că e imposibilă a indeștiu fractiunile ultraiste din tăria și a asigură liniscea în tăria, pana candu respectivii vor fi totu de acea credință, că de la dvăstre, vor potă capătă ceva mai multu, de cătu li pote dă partidă drăptă pe lângă sustinerea integritatei tării. ¹⁷⁾ —

Atâtă „Pesti Napló". Pră destulu — credem, pentru că totu omulu cu minte să-l păcăpă și să se ingrozescă de ciasmului lui.

În nrulu viitoru vomu aduce pre securu — denunțu resuță, ce-i dăde „Hon," denunțu de ambele partide excludătoare în iezuitismu. —

Caușă numirei de archimandriti, specialu a archimandritului archidiecesei

Între manuscrisele primele că restante de la Redactiunea de mai naîntă a Albinei, se află unu plier cătu de grosu, referitoru la această cestiu, cu însemnarea: „polemă incheiată."

Am privită și noi deci de atare. Dar nu incetări a ni sosi provocatiuni din mai multe părți, că să urmăru a lamuri acăstă caușă — intru interesul adeverului și chiar alu viitorului chiamat dă o decide. Noi însă nu ne-am potut tine indreptatită a deschide o polemă ce să a fostu pronunciata o data de „incheiată."

Să ce se vedi? ! De unu timpu în cociincepura a ne bombardă pana și unu din tabăra contraria, spunendu-ni țcură, că nici indignație și iubitele celor de la „Telegraful Român" nu i-a convinsu, dar nici critica celor „mai mulți" din nrulu 80 alu „Albina" să nici reflexiunile mai multu dilatorie ale Redactiunei acestui diariu — nu i-a orientat deplin; și astfelii ei, desigur plecati a crede că cei de la „Telegraful Român" și „Metropolia" nu vor fi parasiti băsă drăptului, totuși prin cele aduse în „Albina" li s'a bagat și li-a remasă în inima unu „spinu alu dubiate" carele și nepăcăsce; răgă deci să această, a continuă lamurirea causei.

Astfelii fiindu lucrul, ni tienemul de dețință, a deschide plicul închis și a scotă din elu și a dă publicitatii mai antaiu de cătu unu siru de articoli ce ni s'a tramisă prin cei d'anti sulevători ai cestiu, și apoi — de ar mai fi de lipsă, a face să urme să mai altii din alte părți.

*Sibiu, 12/24 noiembrie 1871.
(I. „Telegraful Român" și amicii lui.)*

De unu timpu în coci „Telegraf. Rom." coloane și spumega, ca candu ar fi chiar unu vulcan. Elu imprășteia în fură sa astfelii de vorbe în cătu de căte acela ar fi lava, precum sunt de infocate, ar potopii și perjoli totu ce-i stă înainte. „Ferbe în elu patimă resbunarei", spre a cărei indeștiuă intrebuită de căte mai destestabilă medilice.

Cine vră să se convingă despre adeverul acestorui dispre, binevoiescă a căti numeri 86, 87, 88 și 89, și dandu în aceia peste imensul materialu de resbunare, să nu-si pregeți, a căută mai antaiu cu noi dimpreună — după caușă, carca a produsă în amicii „Telegraful Român" acelă friguri inferbante, apoi a face o revisiune a supră faptelor și a celor concernanti. —

Ce a datu ansa amicilor „Telegraful Român" la desvoltarea și versarea nemesură cuantă de veninu?

Etă ce.

Sau aflatu unii omeni, cari cutesara să cugă, că totă faptele ființelor cuventatorie, ale cătărenilor unui statu de ori ce condiționează destinatia, devinu obiectu alu dejudecării publicului, cătu se comitu acelaia în publicu și au yfe-o referință catra publicu, și că să apoi în voiă publicului, a-si exprime său prin sengurăție, său prin mai multi, parerea sa despre validitatea nevalitatea, despre legalitatea său ilegalitatea acelor fapte; că prin urmare ori ce actu publicu potă fi obiectu alu criticiei publice. Sau aflatu unii din publicu, carii con-

¹⁷⁾ Repetăm că dnii de la „P. Napló" mistifică reu și — dora din adiutor. Noi de o sute de ori am spus că: partidă stăgei centrale începătă putință speranță și insuflare de către chiar cea guvernamentală. Nu pre vr'o partidă magiară se basădă speranță noastră, ci pre semnifică și conștiință de dreptate a causei noastre; acestu semnifică și acăstă conștiință sunt cari ni dau putere în luptă, și cari nu ne vor parăsi, pre cătu timpu vomu crede într'unul Dăiu, mai poteriu, mai intelectu si mai drăptă de cătu toti domnii si tiranii lumii!

viniști despre adeverul celor susu dispe, au indresnită — precum arăta nr. 80 alu „Albinei" de estu timpu, a trage sub critica unu actu publicu, și adeca: „chirotezia unei numite personă „de archimandritu alu archidiecesei transilvane" și amestecul „parintilor episcopii din diecesele sufragane in afacerile curăță proprie ale archiepiscopiei noastre autonome." O facura ei pe temeiul celor ce dispe, „Telegraful Român" în nr. 76, că adeca numită persoană „s'a chirotezită — de archimandritu alu archidiecesei transilvane" în urmă a conclusului sinodului anualu archiereesu din anul acostă, arendu, că după institutiunile noastre bisericesci, nici vorba nu pote să fie de „archimandritu alu archidiecese", și că amestecul parintilor archierei din diecesele sufragane in afacerile archidiecesei involva ilegitate.

Dupa mintea sanatosă se potea aștepta, că amicii „Telegraful Român", mai numai bisericani, de la carii cu totu drăptul deci se pretinde cunoștiință institutiunilor noastre bisericesci, să se vră apucă, și pe temeiul acestor să combată critica amintită, — de căli a displacutu, și demonstrandu critizatorilor, că nu au drăptu, să indrepte cătu pe această, cătu să opiniunea publică, respandindu lumenă despre adeverată stare a lucrului. De lucru densii asiă, și implinu chianarea propria, și faceau publicului nostru bisericescu unu servită de mare prețiu.

Se vede însă că acestor parinti de la „Telegraful Român" li-a lipsit totu medocul aptu spre combaterea amintită critice; întră că în locu de a vorbi la lucru să căută să răsime critica cu argumente și idee, densii și-au lăsat refugiu la esorbitantie, la apucătare de acelă, cari sunt proprii numai acelor, ce desprindu a priori de succesu, se ferești de ori eo luptă onesta.

Reunosecă — ce e drăptă — insi-si ei în nr. 81 alu „Tel. Rom." că, „s'ar fi convinsu" din insușii protocolulu sinodalui archiereescu din 1871, că cutare „s'a promovat de archimandritu archiepiscopescu", prin urmare, că ei ini-si au dusu publicului în retacie, cindu, vrbindu dara ne-adeverul, au publicat în nr. 76 alu „Telegr. Rom.", că cutare „s'a chirosită de archimandritu alu archidiecesei transilvane"; se demintira adeca de o parte pe sie insi-si, er de alta parte intarira din nou cisa intemplatu amestecul critisatu; dar cu totu acestea ei nu voră a merge pe calea cea natrală, regretandu de exemplu eroreea comisă si ovedindu-ni, că intru adeveru s'a tinenutu in stu anu „sinodu archiereescu", că se pote tien astfelii de sinodu și in absentia celor competenti și că amestecul amintită e concesu după legă, — ci tramisera în 10/22 octombrie, într-o domineca după prandiu, pe famulul clerus din cancelarii a archidiecesana, cu consemnarea infielegiștilor de aici, făcută și subscrise de celu maibetranu asesoru consistorialu, — pe la această, și-i conchiamara pe 5 bătă ale ateli dile și conferinția, în calea — după dăia loru — va avea a se desbată unu obiectu de mare însemnatate.

Obiectul acestă a fătu, după cum descorești amintitul parinti așorii ca presedinte alu conferinției, — critica în „Albina", resp. o declaratiune, pe carea oaduse unu altu parinti găta, și cetindu-o năi de cătu după deschiderea conferinției, o preuze spre primire.

Situatiunea in calea să aflu o parte a membrilor conferinției, nu ră nici cătu de invadat. Nu toti membrii acelei conferinție erau condusi de patima. Au stu intre ei de aceia, cari si eunosceau chinarea, stimă, demnitatea de barbatu neprincipala, si iubiau adeverul, carele însă aci nu se leea pre lespe spune, foră de a se causă nouă blâzceri chiar celor ce medilocisera — conferință; ceea ce, pana unde numai se pote, buourose evita omulu. Cu totu acestea acelă barbată răni, liberi de patima si iubitorii de eleva, cantatul a salvă onoreea conferinției. Unii dñe ei au spusu presintelui redactore alu „Tel. Rom." curatul in facia, că elu însuși a datu să a principala la amintită critica, scriindu publicandu ne-adeverul, adeca: chirotezia cutruia „de archimandritu alu archidiecese transilvane;" era altii au propusu conferință, emiterea unei comisiuni cu insarcinarea de a combate, a refrange cu totu posibilele argente critica, pe temeiul canonicelor, alu legiu, alu institutiunilor noastre bisericesci, să se primindu-se acăstă, conchiamarea unei aduiri mai mari, in calea să se desbată obiectivu;

insușii lucrului, si să se dechiară actul de sub cestiu de legalu. Dar nu reusira acesti bătăi cu mintea si cu inimă la locu, ci între strigătele celor condusi de patima: „să nimicim pe cei ce critisă!" s'a primisă, ca dechiaratiunea cestă să se mai netediești putientul, apoi purisata să se tramita pe la membrii conferinției ca să o subserie care va vră.

Lucru — celu putientu in punctul acestă corectă parintii întreprindatori, de către ei dechiaratiunea loru spre subserire numai la membrii conferinției amintite; insă ce facura densii?

Tramisera era pe famulul clericu din cancelarii a archidiecesana cu cestiu de legalu dechiaratiune și pe la de acia romani din Sibiu, cari numai că nu s'a impartasită la conferinția, dar nici că au scutu ceva despre totu lucrului, si au induplecătă și pe unii dintre această la subserire; altii insă — chiar și dintr-ei ce luaseră parte la conferință — de negăsă subserirea.

Nu potem săfă altă motivu alu colindarei acesteia pe la ne-membrii conferinției, de cătu acelă: că parintii întreprindatori — său au vrut să fie prin procedură acăstă pe critici, celu putientu după oarecare verosimilitudine, apoi să deo in ei după modulu issalitoru, să-i nimicescă ou ori-ce arme, — său au voit să vădă că, căi si cari romani din Sibiu nu sunt de unu acordu cu densii, si după aceea să-si facă planul de operație pentru viitorul. Fia insă ori-care motivu acestui faptu, pentru noi, — ba pote să pentru altii va remăne elu o pasire — liniu dicendu — necorecta.

Dar ce facura mai departe parintii plasmatori de asemenea dechiaratiune?

Vedindu că numerul subscritorilor, cascigati in modulu susu amintită, e cam micutu, prin urmare nu Asia de impunetori, precum dorianu densii; apoi credindu, că li va veni ocazionalmente succursu de la tăra, adamenută încheierea subscritorilor pe urmatori dia de tergu alu Sibiu, in calea să promiteau densii, că va veni aici o multime de romani din impregiurime, dintre cari vor potă recurătă o sumetenie pentru subserirea dechiaratiunilor.

Deci fiind marti in 12/24 octombrie dia de tergu, au esmisu parintii de la „Telegr. Rom." era din cancelarii a archidiecesana cursori pe la respondi, in totu unghiuile cetății, ca să pandescă și să alege după cei ce au venit de la tăra, după preotii, notari, judi și alti romani; să li spuna, că — de unde vine dechiaratiunea, că — cine ar doră ca să o subseră și domnitoru, (1) si prin acăstă să-ii induplice a o subserie.

Alegara bietii cursori prin piatie, prin pravali, prin cafenele, si prin ospetari — vulgo cărcime, si dandu de o multime de romani veniti aici de la tăra, li-a succesu sermănilor a implinită dorintă severilor domni trimitători, celu putientu intră cătu-va; au datu de unii preotii, notari, judi si proprietari romani, 9—10 la numeru, cari credindu că totu ce vine dia cancelarii a archidiecesana, trebuie să fie bunu, trebuie să fie de insușii metropolitulu bine rumegatu, — au subscrisu prin ospetari, prin pravali, prin cafenele, pe unde adeca ii apucăsă cursorii, foră de a se, că ce a datu ansa la fabricarea acelui dechiaratiune, foră de a-i cunoscă mai de aproape cuprinsulu si intenția, cu unu cuventu, foră de a pricepe că propriamente despre ce se lucra.

Asă si nu altințirea să a plasmuită si subserisă faimosă dechiaratiune din 12/24 octombrie 1871, dechiaratiunea celor 28 la numeru, calea a esită mai antaiu in nr. 85 alu „Albina," apoi s'a improspătată și in nr. 86 alu „Telegr. Rom." cu adausu unui subscritor nou, si cu scopu, ca parintii acestui diurnal să aiba unde să-si versă veninul foră de nici o restrinție si controlă.

Ne vomu mai întorce la acăstă faimosă dechiaratiune. Pana atunci insă ierte-ne parintii plasmatori ai ei, ca să ne adresăm acum de o data numai catra densii, pentru că, precum bine sciu reverentiele loru, parte cea mai mare a subscritorilor, — venindu la subserire ea Pilatul in credeu, nici că sc

loru, — și că nici censerintă conchiamata de reverentie loru, nici declaratiua compusa de densii, nu se poate privi de unu actu spontaneu alu tuturor acelor, carii s'au impartasit din ele; — că nu pricepcem, cum de nu se sfiesc și reverintele loru a compromite prin esmisiuni de ómeni din numita cancelaria in asemene afaceri ale densilor — nu numai officiu, dar chiar și pe capulu clerului?!; — că vor trebui să reunósea insesi reverintele loru, cumca o culegere de subscriptiuni, ca ceea ce o medilocira densii in 12/24 octombrie a. c. promovédia cumplitu corruptiunes si diosédia demnitatea! — că am auditu cu urechile noastre, cum se caiau unii dintre subscritori, căci au devenit sedusi prin cursorii reverintelor loru, — și că sunt destui de aceia, cari salta de bucuria vediendu, și se mai află căte cineva, care cutézia a — spune și reverintelor loru adeverulu.

(Va urmă.)

Cernauti, in 24 decembre 1871.

(Partid'a naționale destuptata, — un nou organu in interesul naționale.) Desi cam tardiu, vinu a comunica, onorabilului publicu cetitoriu că partid'a noastră indepentante națională din Diet'a tieri — 11 barbati la numeru — a insinuatu in siedint'a d'n 20 l. c. Dietei o „declaratiune“, că paraseseu adunarea foră de a mai participă la lucrările ei, fiindu acesta Dieta illegală, si a nume, atâtă cu privire la reșcriptul imperatescu adresatui dietei desfințate, si care rescriptu inca nu e revocatu, cătu și din caus'a pră grosu urmatei influențări la alegere de deputatilor, ba și armatelor mai multe — illegalitate la respectivele acte electrice. Si ce să vedi! Diet'a, adeca majoritatea deputatilor, ce-su parte escamotati, parte simplii si ignoranti tierani ruteni, vor inca să respunda la acea „declaratiune“ fundata pe adeveru in tota poterea cuventului.

Ce se faci, cine-e unelte órba, nici rusinea — nu vede.

In contr'a neleguirilor, cari să fia comisul dlu Pino, presiedintele tierei, la alegeri, si mai cu séma la alegerea celor doi ablegati din curia f. a proprietarilor mari (fondul religiunariu) si inca cu ajutoriul măropolialbolnavului episcopu, se si facura potrivitele recourse la locurile supreme, si se să audă dejă, că nu foră sucesu, căci să si mărgă bravul Pino de aice la Salisburgu, unde va fi döra mai in elementulu seu, ca urmasiu alu — urmasiloru Loiolaiei.

Mai incolo e de insemuatu, că s'a constituitu in Cernauti unu comitetu de siepte barbati patrioti de ai nostri, bravi și in intrég'a tiéra stimati, care comitetu să redige cu mediul lunoi viitorie unu dñariu septemanale și patrioticu-naționalu sub numele „Patriotulu“, dñara de ocamdata in limb'a germana, si acăst'a din cause parte redactiunalni, parte pentru tendint'a acestoi foj, că adeca să păta scăsi si aceia ce ar vră, cum se vede, să ne iee re noi locuitorii mosineni din Bucovina, de numai din grăcia loru tolerati in acăsta tiera, se scia dicu, si aceia, ce vreū să ne iee dejă sub „papucii“ loru, ce dicemu, ce pretindemu, si pe ce drepturi si garantie formali si positive ni basămu noi acele ale noastre pretensiuni in Bucovina.

Din aceste pretensiuni ale noastre, a locuitorilor adeca indigeni din tiéra, va cunoșce apoi lumea loialitatea si a noastră a romanilor, si a dñielor sale facia atătu cu Bucovina, cătu si cu legile astadi principiali in Austria si chiar si cu insusi Tronulu imperatescu!

Nadabu, in 20 dec. 1871.

(Rectificare.) Din Chisiu-Ineu dlu Brutus in nr. 100 alu acestui pretivitu diurnal, reportan de despre resultatulu alegerioru membrilor comitetului comitatensu aradu, intre altele dice: cumca in Cintei, de caro se tiene să Nadabu, comune curatul romaneschi, eu notari romani, s'au alesu cu tota solenitatea proto-judele magiaru Ormos; adauge apoi mai departe: cumca notarii acestoru comune, töte trebile oficiose comunale le ducu in limb'a magiara etc. etc.

In cătu sunt, seu nu sunt esacte informațiunile dlu Brutus despre comun'a Cintei, spreu că fratele colegu Estimie si parint. d. Janeu, ca intieleginti si conductoru in Cintei, vor esă pôte in publicitate spre a se purifică de către avă motive pentru rectificare.

Ce se atinge inca de comun'a Nadabu, in numele aceleia éta vinu eu fora frica si temere

a stă facia facisul eu acusatorulu nostru Bratus, *) aperandu-me precum urmăda:

Inainte de töte trebuie să spunu, că nu este adeveratu că D. Ormes s'au alesu de reprezentante municipalu, cu consentimentul Nadabaniilor, pentru că nici colegulu meu Estimie n'au capetatu nici unu votu de la Nadabani. —

Spre intarirea afirmatiunei mele, provocu de martori 55 alegatori Nadabani, cari pe langa töte că eră di de piatia, apoi tempu nevoritoriu si calu nespusu rea, totusi au luat parte la alegere, luptandu pentru triumfare causei nostre sante naționale.

Insa sosindu Nadabani la Cintei, spre a luptă peatru unulu si acelasi scopu, fratii (!) nostri din Cintei, in locu de a-ii așteptă cu braciile deschise, nu li-au fostu iertatii a se mestocă intre alegatorii Cintei, temendumu-se nu cumva Nadabani să-ii cucereșca. Si intradeveru frică loru n'a fostu nebasata, pentru că 55 Nadabani la inaltimea missiuniei loru neci cu unu pretiu nu s'ar fi potutu corumpa, pre candu 99 alegatori Cintei, chiamati nu la alegere, ci la aldamașiu, — au fostu totu atâtea uinelte órbe contrarilor nostri.

Éra ce se atinge de oficiositatea limbii romane in cancelari'a mea notarială, — plăcele Brutus a căută la protopretura si la tribunali, si te vei eonvinge, că trebile oficiose in cancelari'a mea curgu in limb'a romana.

Deci pe bas'a acestor', fiindu că d. Brutus m'a atacatu pe nedreptu, si poté ceară de la supremul tribunalu alu opinionei publice convincarea dsale, inşa ferescă Ddier, acăst'a nă voiescu, ma aduce tributul meu de recunoscere dlu Brutus, dorindu ca in totu arighiu să avemu individi resoluti, cari să verifică asemenea fapte prin publicitate, numai astfelu potendu speră alegerea neghinei din grău.

Spre una totusi rogu pre d. Brutus, ca in venitoriu pasindu cu ceva uoutate in publicitate, nisusescă a se informă mai exacte despre lucru, căci numai asia'si va ajunge scopul chiar si de dsa dorit, adeca: de a face servitiu de interesu publicului cetitoru.

Georgiu řdu, notariu com. in Jadabu.

Madrijesci, (cott. Aradului), 20 dec.

(Reminiscintie de la alegerele municipali.) Cu multu interesu am cettu descrierea dnului Brutus in nrulu 100 alu acestui dñriu despre alegerele municipali din comitatul nostru, dar pre cătu ne-a multiamitu cele mai uulte apreciari préjuste ale dsale, nu mai utienu ne-a intristatune unele apostrofari cam aore si nu po-deplinu esacte cu privire la atitudinea barbatilor nostri intieleginti facia cu intresele noastre naționale; deci pentru constatarea adeverului, si pentru ca nimenuia să nu i-se făca vre-o imputare nemeritata, cu permisiurea onorabilei redactiuni voiu face o mica rectificare la cele ce s'au scrisu despre alegerele dinacestu tienutu.

A nume dlu crespundinte intre altele dice, că n'avemu ce ie miră că in totu loculu unde este vre unu notariu, jurasora său alti oficianti renegati, feura de reusara mai multi magari, — si intu acestia numeru si cerculu nostru Josasielu, mde — probalmente fiindu reu informatu — tacă pe nedreptate onoreala dñi Josifu Stanescu, notariulu din Josasiu, lasandu-ne a crec că dsa ar fi — unu renegatu. Noi inşa cri suntemu mai in apropiare, ilu cunoscemu je dlu Stanescu ca pre unu bravu intielegint român, care la amintită alegere a membrilor municipali a luerat astfelu, că — to alegatorii din notariatul seu au votat petru candidati nostri naționale.

Noi aiciin cerculu nostru am tienutu mai multe conferintie cu scopu de a ne consultă in privăta measureloru necesarie pentru reesirea cu candidati nostri, si in fine remasramu pe lega desemnatii din Aradu, a nume: G. Horoi, M. B. Stanescu, Josifu Popoviciu, Josifu Botu, Josifu Stanescu si Teod. Popu.

E severatu că satutiele din cerculu Josasielu sunt locuite de romani, si cu totu dreptulu truia să alegem romani romani, inşa deca nu'st a intemplatu acăst'a, culp'a nu e a dñi Stanescu, ci a altorui impreguri fatali, adeca ceea că aici in cerculu nostru sunt trei

*) dlu Brutus si-a indreptatul dejă eroreea comisacia cu notariatulu Nadabu inca in nrulu treceu; cu töte acestea pentru depin'la rectificare gravilor romani din Nadabu, publicamu si răsta pră justa rectificare.

R. d.

notariate, dintre cari doi sunt magari său magioroni, cari au paralisatu cătu de bine — respective cătu de reu — töte intentionile bune ale dñi Stanescu si consociloru sei naționale. Astfelu apoi pe scurtu amintindu, din cei 6 candidati romani — s'au alesu numai 5, era alu 6-le e unu magiaru.

— decursu alegerea la noi, — si inchiria acea dorintia, ca să dea Ddieu naționali — astfelu cumai astfelu de renegati cum e dlu Stanescu, atunci de siguru cătu mai in grau se vomu ajunge limannu dorintielor năstre.

Vincentiu Bibere, docinte.

Varietati.

= (Din Temisióra) ni se serie că in urmăre mórtei reposului protop. Avramu Maximu parochia gr. cat. din Fabricu-Temisióra a devenit vacante, si pentru ocuparea acestei staționi se vorbesce că au să concurge mai multi aspiranti. Unii inşa nu sunt preconciu-tiosi in alegerea medilócelor pentru ajungerea scopului loru; a nume despre ginerile reposului se dice, că agita dejă cu acea arma anti-naționale, că popolu si parochia acăst'a ar fi — slovacă său rutena; lucru ne mai audiu. Cu bucuria intielegemu inşa că intieleginti si poporul respinge cu indig-natiune asemenea machinatii si doresc ea să aiba de sacerdote unu erudit barbatu cu semtieminte naționale. Alegerea sacerdotului depinde de la orasul ca patronulu parochiei, atragemu dñra atenținea tuturor barbatilor nostri intieleginti cari au vre-o influența la acăst'a, să lucre si aici in interesul nostru național, ca să nu devina poporul nostru pe manele strainilor.

(Referitoru la balulu junimei romane din Buda-Pesta.) Comitetulu alesu pentru aranjarea acestui balu s'a constituitu dejă — definitiv, alegendu de presedinte pre dlu Tr. Popescu, de secretariu pre dlu G. Vuia, de casariu pre dlu At. Barianu, in fine de controlorul pre dlu T. Nedelcu. In siedintele sale depana acumă intr'altele să a decisu, ca balulu să se tiens in 10 fauru n. 1872, spre care scopu s'a si arendatul grandios'a si pompos'a sala din otelul „Hungaria“ (Grand Hotel). De matron'a balului s'a alesn si invitatu ilustr'a Dna Elena de G. Mocioni, carea a să primitu invitatiunea. Invitatii la balu s'a tiparitul dojă, si imărtitea loru va urmă dilele acestea. — Se speră că acestu balu erasi va fi unul dintre cele mai splendide baluri ce se vor arangă in anul acesta in Buda-Pesta, deoarece ce comitetulu aranjatori se silesce din tote poterile spre acăst'a, incuragiati si spriginitu fiindu din partea publicului român din locu; si sperăm că din provinția asemenea vor concurge multi, venitul balului fiindu destinat pentru scopuri naționale. — Biletele de intrare se potu procură de la casariulu comitetului arang. dlu At. Barianu, juristu (Alte Postgass. nr. 1.), unde sunt a se adressă si contribuirile marimisore. Pretiul de intrare pentru una familie 5 fl.; pentru una persona 2 fl. v. a.

(Rectificare.) Dlu Josifu Olariu, invet. in Domaniu, (langa Resita, cottulu Carasiului,) suspiciunatu fiindu cumca densulu ni-ar fi descris serbarea iubileului secularu din Résita a societatii drumului de feru, — ni tramise o lunga „Desmintire“, pe carea din lips'a de spatiu n'o potem publica. Ne marginim deci a asecură pre dnii interesati si „atacati“, că altul si nu d. Josifu Olariu este tramitatorul corespondintie respectiva, din carea noi am facutu unu estrasu intre „varietati“ in nrulu 56 al főiei năstre.

= (Prințipele Serbiei.) precum ni spune o scire electrica din Belgradu, alalta-ieri a datu o stralucita măsa in onoreala nou denumitului representante alu Romaniei.

= (Justit'a in confinile militari.) Prin resolutiunea imperiale cu dat'a din 16 decembrie 1872 s'a statorit unu nou regulamentu in privinta judecatorilor de pace, mai deosebitu unu nou regulamentu de procedura judecatoriea pentru orasile din confinile militari croato-slavone si ale Banatului timisianu. Acestea vor intra in vigore de la 1. Ianuariu 1872.

Convocare.

Conferint'a intielegintie romane din giurulu Butenilor, tienuta in Buteni in 10 decembrie n. a. c. in meritulu in-

ființă unei scăle tractu-aces pregiuru, a astătă conciliu totu pentru adunacătu de ampla pe 2 ore a amădi in locu din Buc, la care adunare acăst'a i aceia, pre cari i mai din rōpe cultură pp manu d'acestu pregiuru

Bute 25/13 dec. 1871.

At. Machi mp.

presedinte.

Constantinu Gurbi

notariulu con-

Publicație de licitație

In urmărisu in cismul de sub Nr emanatu in catu essecutiu la orf. com. din Orla, contra speciei haim Andras Flea, realizat in 368 a prot. cart. ad. din Orla lui Mihai Andras, petru casa, intravilanul 24-rii sessi pam via, pretiuite la 115 fl. pre lega vadiului de 10% pretiul de ne, se vor vindre pe calea licitatii ianuariu 1872 pentru, se năs. la 24 februarie 1872 josu de pretiul acela, totdeuna a nainte de amădi, la cas'a comună laca, sub următoarele conditii:

Licitantele celu mai multu apromita avă de a depune diametate din pret cumpărare indată la manele judeului et e coală diametate ina in termen de computate de la diu'a de licitare, la nulu de comitatul alu Aradului cu 6%.

Cumpăratorul va intra in posse tactica a realitatilor cumpărare indată depunerea ratei prime a pretiului de rare, dreptul de proprietate ilu va casă numai după depurarea întregului pr cumpărare prin transcriere in cart. tu numele seu.

Percentuarea timbrata pentru trarea posessiunei o va suporta singuri catoriu.

Totu o data se face cunoștința creditorilor ipotecari, cari năcăsescu in său in apropiarea acestui oficiu de cart. cu casă conformu §-lui 433 din proc. civ. denumescă mandatari aici in locu si fie numele acator'a pana la vendicare provoca toui aceia, cari voiescu a-si lăsă reclamatiiile loru de proprietate alte pretensiuni in privinta averilor cu cumca conformu §. 466 din proc. civ. si sinuse actionile loru de reclamare in t. legalu.

Datu din siedint'a scaunului oficiu cart. fund. a comitatului Aradu, tierut octobre 1871.

Oficiul de cart. fin. alu comitatului Aradu

3-3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de protop. parochialu Joane Porumbu, carele din unui morbu cumplitu a recesu de lid din beneficiul parochialu si 1/3 sesiune.

Emolumintele sunt: diumetate din birulu de la 150 case, si diumetate in pamentu, fora cortelu si gradina, cari r. in beneficiul eschisivu alu dñi parochi bosu. Cei ce voiescu să ocupe acestu post, an a-si tramite recursele para in de la prim'a publicare a acestui concursu dreptulu catra Comitetul parochialu.

Sipetu, la 10 decembrie 1871.

Ilie Istvan

presed. con. paro-

cu scirea si invirea do-

Alessandri Joana

protopres. alu Jea-

2-3

Concursu.

Pentru ocuparea statiei invenită la scola confessiunala gr. orient. româna comun'a Cuiasius, cottulu Aradu, proprietatul Totvaradiei, se scrie concursu la 8 ianuariu v. 1872, in care dia se va alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 1001, in naturalie, 10 metri grău, 10 metri cuia, 1 metru mazere, 10 centenaria de fău orgii de lemn.

Doritorii de a ocupă postul acestei avisati a-si tramite recursele, instruite cu Statutul organicu, catra oficiul intenditorulu de scăle alu cercului Totvaraia, Giulitia.

Toac, 5/17 decembrie 1871.

Comitetul parochialu

In contielegere cu: